

International Nonproliferation Export Control Program (INECP)

**Структура
Переліку товарів подвійного
призначення Європейського Союзу, які
підлягають контролю**

Огляд

- **Вступ**
 - Огляд механізмів багатостороннього експортного контролю
 - Перелік товарів подвійного призначення Європейського Союзу
- **Категорії та схема числової ідентифікації**
 - Інтеграція багатосторонніх режимних переліків
 - Методологія класифікації товарів
- **Перелік товарів подвійного призначення ЄС та Перелік товарів, що підлягає контролю з боку служб США**
- **Підсумки**

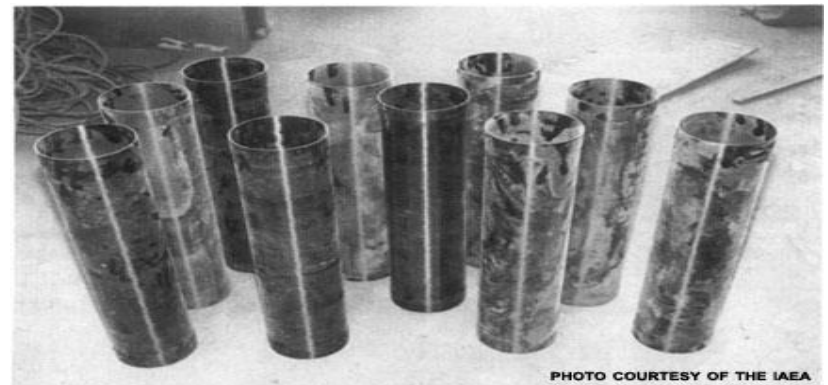
Огляд механізмів багатостороннього експортного контролю

Режим	Утворення	Учасники	Основні напрямки контролю
Австралійська група (АГ)	1985	42	Прекурсори хімічної зброї, патогени та токсини, а також обладнання подвійного призначення
Режим контролю за ракетними технологіями (РКРТ)	1987	34	Системи доставки та матеріали і обладнання подвійного призначення
Група країн – ядерних постачальників (ГЯП)	1975	48	Ядерні матеріали та матеріали і обладнання подвійного призначення
Вассенаарська угода (ВУ)	1996	40	Звичайні види зброї та матеріали подвійного призначення

Як відповідь на розростання розповсюдження, режим нерозповсюдження створив нормативні документи та переліки матеріалів, що підлягають контролю

Вуглецеве волокно, композитні намотувальні станки та ротори газових центрифуг

Група ядерних постачальників

- Нормативні документи щодо переміщення ядерних матеріалів (INFCIRC/254, частина 1)
 - Регулює експорт товарів, що спеціально розроблені або підготовлені (EDP) для використання у ядерній галузі. Вони включають:
 - *Ядерний матеріал*
 - *Ядерні реактори та обладнання для них*
 - *Неядерний матеріал для реакторів*
 - *Заводи та обладнання для регенерації, збагачення та конверсії ядерного матеріалу, а також для виробництва ядерного палива та важкої води*
 - *Технологію, пов'язану з кожним із вищевказаних процесів*
- Нормативні документи для перевезення обладнання подвійного призначення, пов'язаного з ядерною галуззю, матеріалів, програмного забезпечення та технології, пов'язаної з ними (INFCIRC/254, частина 2)
 - Регулює експорт об'єктів, що можуть зробити значний внесок до створення неконтрольованого циклу з виробництва ядерного палива або діяльності, пов'язаної з процесом ядерного вибуху, але які мають використання і поза ядерною галуззю
 - *Промислове обладнання*
 - *Матеріали*
 - *Обладнання та компоненти з розділення ізотопів урану*
 - *Обладнання для виробництва важкої води*
 - *Обладнання для випробувань та вимірювань для розробки ядерних вибухових пристроїв*
 - *Компоненти для ядерних пристроїв*

Режим контролю за ракетними технологіями (РКРТ)

- Додаток щодо обладнання, програмного забезпечення та технологій був розроблений для допомоги у впровадженні системи експортного контролю за об'єктами Додатку щодо РКРТ. Додаток поділяється на 20 об'єктів «Категорії I» та «Категорії II»:
- Категорія I
 - Закінчені балістичні та крилаті ракети з дальністю за 300 км та здатністю нести корисне навантаження більш ніж 500 кг
 - Основні підсистеми, такі як двигуни, системи керування польотом тощо.
 - Ракети-носії, метеорологічні ракети та безпілотні літальні апарати (БЛА)
- Категорія II
 - об'єкти для створення систем Категорії I та систем, що не входять до Категорії I

БЛА СВР
Hermes 450

Російський
ракетний двигун
РД-180

Австралійська група (АГ)

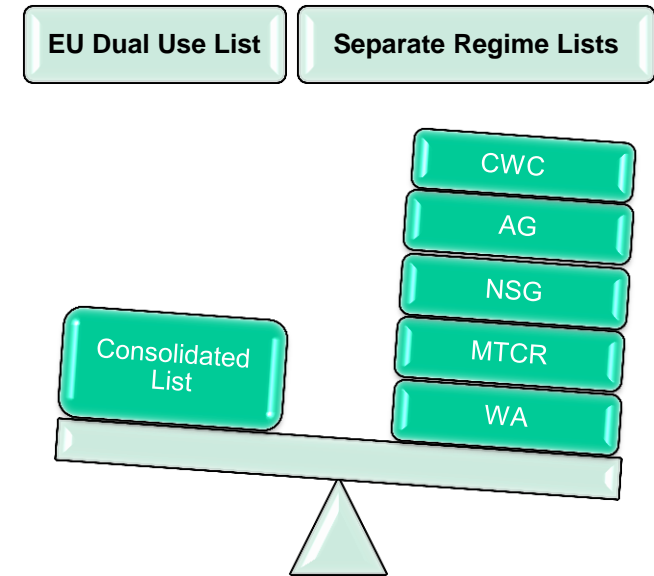
- **Надалі АГ склала шість контрольних переліків, які охоплюють матеріали та обладнання, пов'язані з хімічною й бактеріологічною зброєю**
 - Прекурсори хімічної зброї
 - Хімічне виробниче обладнання і обладнання подвійного призначення та пов'язані з ними технології
 - Біологічне обладнання подвійного призначення
 - Біологічні агенти
 - Збудники захворювань рослин
 - Збудники захворювань тварин

Вассенаарська угода (ВУ)

- **Перелік військового спорядження**
 - Утворює основу Загального переліку ЄС стосовно військового спорядження (CML)
 - 22 категорії – напр., гладкоствольна зброя, боєприпаси, бомби/торпеди/некеровані ракети/керовані ракети тощо.
- **Перелік товарів подвійного призначення**
 - Створює основу Переліку товарів подвійного призначення країн ЄС
 - Категорія 1 – Спеціальні матеріали та пов'язане з їх виробництвом обладнання
 - Категорія 2 – Обробка матеріалів
 - Категорія 3 – Електроніка
 - Категорія 4 – Комп'ютери
 - Категорія 5, част. 1 – Засоби телекомунікації
 - Категорія 5, част. 2 – Засоби інформаційної безпеки
 - Категорія 6 – Датчики та лазери
 - Категорія 7 – Навігаційні прилади та авіакосмічна електроніка
 - Категорія 8 – Корабельні прилади
 - Категорія 9 – Аерокосмічні системи та силові тягові установки

Перелік товарів подвійного призначення країн ЄС

- Європейський Союз розробив «гармонізований» перелік, що містить у одному документі усі нормативні положення з контролю за об'єктами подвійного призначення та технологіями
 - Нормативний документ – Положення (ЄС) №388/2012 від 19 квітня 2012 р., розміщений на сайті: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:129:0012:0280:EN:PDF>
- Структура цього переліку з контролю стала міжнародною нормою
 - Адаптація узагальненого переліку контролю та системи числової ідентифікації полегшує здійснення та дотримання положень контролю за експортом
 - Багато країн запровадили структуру цього переліку ЄС як модель під час створення своїх власних національних переліків
 - 27 країн-учасників ЄС, Швейцарія, Гонконг, Сінгапур, Малайзія, Індія, Пакистан, Казахстан, США та багато інших

Перелік товарів подвійного призначення країн ЄС

- **Перелік товарів подвійного призначення країн ЄС ретельно враховує всі аспекти окремих способів контролю у єдиному документі**
 - Вассенаарський перелік товарів подвійного призначення утворює основу для переліку товарів ЄС, що підлягають контролю
 - Об'єднані оцінки для об'єктів, що з'являються у декількох переліках – один унікальний запис для кожного об'єкта
- **Логічна структура, що є легкою для розуміння та запам'ятовування**
 - Десять «Технічних категорій», кожна з яких розділена на такі ж 5 підкатегорій
 - Структура нумерації дає можливість впровадження заходів одностороннього контролю за об'єктами
- **Багато національних та мультинаціональних компаній знайомі з Переліком ЄС та вже класифікують свої вироби відповідно до нього**

Перелік товарів подвійного призначення ЄС

Категорії та схема числової ідентифікації

- Об'єкти, що знаходяться під контролем, ідентифікуються згідно з унікальним 5-символьним числом
 - напр., 3A001

3	A	0	01
Технічна категорія	Група виробів	Походження режиму	№ об'єкту
0 – Ядерні матеріали, пристрої та обладнання 1 – Спеціальні матеріали та пов'язане з їх виробництвом обладнання 2 – Обробка матеріалів 3 – Електронні прилади 4 – Комп'ютери 5 – Засоби телекомунікації та інформаційної безпеки 6 – Датчики та лазери 7 – Навігаційні та авіаційні прилади 8 – Морські корабельні прилади 9 – Аерокосмічні системи та силові установки	A – Системи, обладнання, компоненти B – Випробування, інспектування та промислове обладнання C – Матеріали D – Програмне забезпечення E – Технології	0: Вассенаарська угода ВУ або Контрольний перелік ГЯП 1: РКРТ 2: Перелік товарів подвійного призначення ГЯП 3: АГ 4: (КпЗХЗ) (Конвенція про заборону хімічної зброї)	

Об'єднання з Вассенаарською угодою

- **Перелік товарів подвійного призначення Вассенаарської угоди створює основу Переліку ЄС з контролю за товарами подвійного призначення**
- **Категорії ЄС 1-9 та 000-рівень чисел об'єктів передається безпосередньо з первинного переліку ВУ**
 - Тільки мінімальні зміни у стилі та викладенні змісту з первинного переліку

1 – Спеціальні матеріали та пов'язане з їх виробництвом обладнання

2 – Обробка матеріалів

3 – Електронні прилади

4 – Комп'ютери

5 – Засоби телекомунікації та інформаційної безпеки

6 – Датчики та лазери

7 – Засоби навігації та аерокосмічні пристрої

8 – Морські корабельні прилади

9 – Аерокосмічні прилади та двигуни

WA 2.B.4 Гарячі «ізостатичні преси», що мають усі характеристики з наступних, та спеціально розроблені компоненти та аксесуари для цього...

EU 2B004 Гарячі «ізостатичні преси», що мають всі характеристики з наступних, та спеціально розроблені компоненти і аксесуари для цього...

Внутрішній діаметр > 406 мм

Об'єднання з режимом контролю за ракетними технологіями (РКРТ)

- **Об'єкти Категорії I та II Додатку до РКТР, що введені у перелік ЄС як записи з серією «100»**
 - Якщо зміст контролю за РКРТ накладається на ідентичний і вже наявний у переліку зміст контролю за ВУ, то контроль за РКРТ не додається. Якщо він відрізняється, то додається як запис з серією «100»
 - Декілька визначень представлені у Переліку ЄС, щоб прояснити записи РКРТ

1. Закінчені системи доставки
2. Закінчені підсистеми, придатні для закінчених систем доставки
3. Компоненти силових установок та обладнання
4. Ракетне паливо, хімічні речовини та засоби виробництва ракетного палива
5. ЗАРЕЗЕРВОВАНО
6. Виробництво конструктивних композитних матеріалів, засоби піролітичного переведення в осад та засоби ущільнення і конструкційні матеріали
7. ЗАРЕЗЕРВОВАНО
8. ЗАРЕЗЕРВОВАНО
9. Апаратура для навігації та радіопеленгування
10. Керування польотом
11. Аерокосмічна електроніка
12. ЗАРЕЗЕРВОВАНО
13. Комп'ютери
14. Аналогово-цифрові перетворювачі
15. Випробувальні пристрої та обладнання
16. Імітаційне моделювання та закладення у конструкцію
17. Система «Стелс»
18. Захист від дії ядерних процесів
19. Інші закінчені системи доставки
20. Інші повні підсистеми

2В104 «Ізостатичні преси», інші ніж ті, що знаходяться під контролем 2В004, що мають всі характеристики з наступних...

Внутрішній діаметр > 254 мм

Об'єднання з Групою ядерних постачальників

- **Контрольний перелік ГЯП доданий повністю у нову Категорію 0**
- **Об'єкти переліку подвійного призначення ГЯП долучені до категорій ЄС як записи серії «200»**
 - якщо документ з контролю за товарами подвійного призначення ГЯП є ідентичний документу з контролю ВУ або РКРТ, що вже включений до переліку, то цей документ до переліку не додається. Якщо він деякою мірою відрізняється, то він додається як запис серії «200».

Перелік товарів подвійного призначення ГЯП

1. Промислове обладнання
2. Матеріали
3. Обладнання та компоненти з розділення ізотопів урану
4. Обладнання для виробництва важкої води
5. Обладнання для випробувань та вимірювань для розробки ядерних вибухових пристроїв
6. Компоненти для ядерних пристроїв

2В204 «Ізостатичні преси», які відрізняються від тих, що підпадають під контроль 2В004 або 2В104, та пов'язане з ними обладнання, такі як...

Внутрішній діаметр > 152
мм

Об'єднання з Групою ядерних постачальників

- Таблиця вказує, де більшість об'єктів з переліку подвійного призначення ГЯП знайдено у переліку ЄС.

Категорія ГЯП	Категорія ЄС	Коментарі
1. Промислове обладнання	Початкові 2В: <ul style="list-style-type: none">Обробка/випробування, перевірка та виробництво матеріалів	Більшість промислового обладнання з переліку подвійного призначення ГЯП призначена для Асоціації ядерної медицини або для обробки деталей зброї
2. Матеріали	Початкові 1С: <ul style="list-style-type: none">Матеріали/Матеріали	
3. Обладнання та компоненти з розділення ізоотопів урану	Початкові 1В, 2В, 3А <ul style="list-style-type: none">Матеріали/Випробування...Обробка/випробування матеріалів...Електроніка/Системне обладнання	Обладнання для збагачення ядерних матеріалів складається з різноманітного промислового випробувального/виробничого обладнання та електронних пристроїв
4. Обладнання для виробництва важкої води	Початкові 1В: <ul style="list-style-type: none">Матеріали/Випробування...	
5. Обладнання для випробувань та вимірювань для розробки ядерних вибухових пристроїв	Початкові 6А <ul style="list-style-type: none">Датчики та лазери/Системне обладнання	Перевірка зброї та вимірювальне обладнання складається, головним чином, з «датчиків»
6. Компоненти для ядерних вибухових пристроїв	Початкові 3А <ul style="list-style-type: none">Електроніка/Системне обладнання	Компоненти зброї є, головним чином, електронними пристроями

Об'єднання з Переліками Австралійської групи

- **Шість переліків АГ включені до переліку ЄС у вигляді записів серії «300»**
 - Їх легко долучати – відсутнє накладення на інші режими

Надалі АГ склала п'ять загальних переліків контролю, які охоплюють матеріали й обладнання, пов'язані з хімічною та бактеріологічною зброєю

- Прекурсори хімічної зброї
- Хімічне виробниче обладнання та обладнання подвійного призначення і пов'язані з ними технології та програмне забезпечення
- Біологічне обладнання подвійного призначення і пов'язані з ним технології та програмне забезпечення
- Біологічні агенти
- Збудники захворювань рослин
- Збудники захворювань тварин

Виробничі засоби та обладнання подвійного призначення хімічної галузі і пов'язані з ними технології та програмне забезпечення

I. Виробничі засоби та обладнання

1. Реакційні ємності, реактори або перемішувачі

- **Реакційні ємності або реактори...**
- **Перемішувачі**

EU 2B350 Засоби хімічного виробництва, обладнання та компоненти, такі як:

a. Реакційні ємності або реактори

b. Перемішувачі

Об'єднання з Переліками Австралійської групи

- В таблиці наведено, де об'єкти з переліку АГ знаходяться у переліку ЄС

Перелік АГ	Категорія ЄС
1. Прекурсори хімічної зброї	1C350
2. Хімічне виробниче обладнання та обладнання подвійного призначення і пов'язані з ними технології та програмне забезпечення	2B350, 2B351
3. Біологічне обладнання подвійного призначення і пов'язані з ним технології та ПО	2B352, 9A350
4. Біологічні засоби	1C351, 1C353
5. Збудники захворювань рослин	1C354, 1C353
6. Збудники захворювань тварин	1C352, 1C353

Інтегрування з Конвенцією про заборону хімічної зброї (КпЗХЗ)

- **Переліки КпЗХЗ частково накладаються на перелік АГ щодо прекурсорів хімічної зброї**
- **Запис серії «400» доданий до переліку ЄС для додаткових прекурсорів хімічної зброї КпЗХЗ**
- **Демонструє гнучкість структури переліку ЄС**

1C450 Токсичні хімічні речовини та токсичні хімічні прекурсори, як наведено нижче, та «хімічні суміші», що несуть в собі один або більше з цих компонентів:

Взяти до уваги: ДИВИСЬ ТАКОЖ ЗАПИСИ 1C350, 1C351.d. ТА ДОКУМЕНТИ З КОНТРОЛЮ ЗА ТОВАРАМИ ВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.

а) Токсичні хімічні речовини, такі як:

...

б) Токсичні хімічні речовини-прекурсори, такі як:

...

Перелік товарів подвійного призначення ЄС та Перелік товарів, що підлягає контролю з боку служб США (US CCL)

- **Перелік US CCL є адаптацією Переліку об'єктів подвійного призначення ЄС**
- **Приклади відмінностей**
 - Деякі номери специфічних об'єктів є різними
 - *Обладнання для розпилення та створення туману*
 - У Переліку США перелічене у Категорії 2: (запис для біологічного обладнання) 2B350.i
 - У Переліку ЄС перелічене у Категорії 9: («ракета») 9A350
 - Перелік US CCL: Об'єкти Категорії 0 видалені з переліку CCL (під юрисдикцією NRC – Комісії з ядерного регулювання)*
 - США додали серію «600» до CCL
 - *Військові об'єкти переміщені з USML до CCL, наприклад:*
 - Військова авіація (переміщена так, щоб її режими можна було застосувати до БЛА)
 - Військові газотурбінні двигуни
 - *13 нових об'єктів серії «600» ECCN (класифікаційний номер експортного контролю) додано з січня 2014 р.*
 - Деякі об'єкти знаходяться у переліку USML замість переліку CCL, але знаходяться й у переліку ЄС
 - *Теплові батареї – будуть перенесені до CCL як частина ECR*

*Об'єкти завжди були під юрисдикцією NRC, але попередньо були у переліку CCL

Перелік товарів подвійного призначення ЄС та Перелік товарів, що підлягає контролю з боку служб США (US CCL)

- Хімічні речовини
 - У переліку США вимоги до ліцензування хімічних речовин, що підлягають Конвенції про заборону хімічної зброї, відрізняються від вимог для перелічених хімічних речовин АГ
 - ЄС: Хімічні речовини для хімічної зброї знаходяться у категоріях 1C350 (АГ) та 1C450 (CWC)
 - США: Хімічні речовини для хімічної зброї знаходяться під шифром 1C350 (хімічні речовини перелічені у АГ та КпЗХЗ), 1C355 (інші хімікати КпЗХЗ), 1C395 суміші та ...,
 - Деякі хімікати у переліку ЄС є у переліку військового спорядження США
- Біологічні агенти
 - Перелік US CCL має додаткові перелічені засоби – віруси, ідентифіковані як «цільові збудники», які відсутні у переліку АГ
- Додані односторонні режими контролю з боку США –
 - серія «900»
 - Додаткові записи для певного товару
 - напр., металообробні верстати – перелік США має додатковий запис 2B290

Підсумки

- Як відповідь на зростання розповсюдження зброї, режим нерозповсюдження створив нормативні документи та переліки матеріалів, що підлягають контролю
- Європейський Союз розробив «гармонізований» Перелік об'єктів подвійного призначення (DUL), що об'єднує усі режими контролю об'єктів подвійного призначення в єдиний документ
- Модель ЄС DUL стала міжнародною нормою, що поширює уніфікацію переліку режимів контролю та полегшує керування та дотримання принципів експортного контролю
- Інші види зручностей від адаптації структури переліку режимів контролю ЄС включають:
 - логічність та легкість його розуміння;
 - перелік містить усі багатосторонні та односторонні види контролю у єдиному документі.